

MONOPOLIDELE HINNAPIIRANGUTE KEHTESTAMISE SEADUS

Vastu võetud 3. augustil 2010. a

§ 1. Kaugkütteseaduses (RT I 2003, 25, 154; 2010, 35, 192) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 täiendatakse punktiga 12 järgmises sõnastuses:

«12) kütusevabad taastuvad allikad on päikeseenergia ja sellest muundatud soojusenergia, tuuleenergia ja sellest muundatud soojusenergia, maasoojus ja sellest muundatud soojusenergia, kasutades selleks taastuvallikaist valmistatud elektrienergiat, hoones kasutatud ja sealt (ventilatsiooni, kanalisatsiooni jms kaudu) eralduv soojus ja sellest muundatud soojusenergia, kasutades selleks taastuvallikaist muundatud elektrienergiat.»;

2) paragrahvi 5 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

«4¹) Kaugküttepiirkonnas võivad tarbijad lisaks kaugküttevõrgust saadavale soojuste osta ka kütusevabadest ja taastuvatest allikatest muundatud soojusenergiat selle tootjatelt.»;

3) paragrahvi 5 lõike 6 punkt 4 tunnistatakse kehtetuks;

4) paragrahvi 5 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(7) Käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatavad tingimused, nõuded ja kord tuleb enne nende kehtestamist kooskõlastada kaugküttepiirkonnas tegutsevate soojusettevõtjatega.»;

5) paragrahvi 9 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Konkurentsiametiga peab kooskõlastama müüdava soojuste piirhinna igale võrgupiirkonnale eraldi soojusettevõtja, kes:

- 1) müüb soojust tarbijale;
- 2) müüb soojust võrguettevõtjale edasimüügiks tarbijale;
- 3) toodab soojust elektri ja soojuste koostootmise protsessis.»;

6) paragrahvi 9 lõiked 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks;

7) paragrahvi 9 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(5) Konkurentsiamet teeb käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piirhindade kooskõlastamise kohta otsuse 30 päeva jooksul alates nõuetekohase hinnataotluse esitamisest. Eriti keeruka või töömahuka kooskõlastamisaotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet seda tähtaega pikendada 90 päevani, teatades tähtaja pikendamise eelnevalt tähtaja möödumist taotluse esitajale.»;

8) paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 9¹ järgmises sõnastuses:

«(9¹) Soojusettevõtja on kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatu asjaolusid, mis mõjutavad soojuste hinda tarbijale, ja esitada Konkurentsiametile uue piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuste hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.»;

9) paragrahvi 9 lõikest 10 jäetakse läbivalt välja sõnad «või valla- või linnavalitsus» vastavas käändes;

10) paragrahvi 9 täiendatakse lõigetega 10¹ ja 10² järgmises sõnastuses:

«(10¹) Konkurentsiamet võib piirhinna kooskõlastuse kehtetuks tunnistada ja kehtestada soojusettevõtjale ajutise soojuste müügi hinna olukorras, kus soojusettevõtja müüb soojust hinnaga, mis ei vasta käesoleva seaduse § 8 lõikes 3 sätestatud tingimustele, ning on jätnud tähtmata Konkurentsiameti ettekirjutuse. Konkurentsiameti poolt kehtestatud hind kehtib seni, kuni soojusettevõtja kooskõlastab uue soojuste piirhinna Konkurentsiametiga.»;

(10²) Käesoleva paragrahvi lõikes 10¹ nimetatud hinna kehtestamisel võtab Konkurentsiamet aluseks soojusettevõtja kehtiva hinnastruktuuri, ettekirjutuse tegemise aastale eelnenud majandusaasta põhjendatud kulud ja põhjendatud tulukuse määra. Kui soojusettevõtjale on kooskõlastatud hinnavalem, lähtub Konkurentsiamet hinna kehtestamisel hinnavalemist. Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab määruusega soojuste hinna kehtestamise korra, lähtudes käesolevas lõikes sätestatud alustest.»;

11) paragrahvi 11 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(3) Konkurentsiametil on õigus kontrollida käesoleva seaduse § 9 lõikes 1 nimetatud soojusettevõtja tegevuse põhjendatust liitumistaotluse rahuldamisest keeldumisel, liitumistasu määramisel ja lepingutingimuste kehtestamisel.»;

12) seadust täiendatakse §-ga 14¹ järgmises sõnastuses:

«§ 14¹. Soojuse ostu korraldus

(1) Soojuse tootja teeb soojuse tootmiseks investeeringuid ja võrguettevõtja sõlmib vastavalt vajadusele investeeringukindluse tagamiseks lepinguid tähtajaga kuni 12 aastat alates tootmiseseadmega tootmise alustamisest, arvestades käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud põhimõtteid. Võimaluse korral eelistatakse valdavalt taastuvatest energiaallikatest toodetud soojust või valdavalt tõhusa koostootmise režiimis taastuvatest energiaallikatest, jäätmetest jäätmeseaduse tähenduses, turbast või põlevkivitöötlemise uttegaasist toodetud soojust ning parimat olemasolevat keskkonnasäästlikku tehnoloogiat.

(2) Kui tekib vajadus uute tootmisvõimsuste järele ja/või lepingute sõlmimiseks on kirjalikult soovi avaldanud mitu ettevõtjat, korraldab võrguettevõtja lepingu sõlmimiseks konkursi.

(3) Kui võrguettevõtja ja soojuse tootja on sama juriidiline isik, kohaldatakse võrguettevõtja poolt soojuse tootmisesse tehtud investeeringule lepingu suhtes kohaldatavaid sätteid.

(4) Võrguettevõtja kohustub Konkurentsiametiga eelnevalt kooskõlastama soojuse ostmise lepingute sõlmimise või uutesse tootmisvõimsustesse investeeringute tegemise ja konkursi korraldamise tingimused, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimusi.

(5) Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab määrusega konkursi korraldamise korra ning pakkumiste hindamise meetodika, et hinnata käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud lepingute sõlmimise ja investeeringute tegemise vastavust seaduses sätestatud tingimustele.

(6) Konkurentsiamet menetleb käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kooskõlastuse andmist analoogselt käesoleva seaduse § 9 lõikes 5 sätestatud korrale. Konkurentsiamet jätab kooskõlastuse andmata, kui käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud põhimõtted, käesolevas paragrahvis sätestatud tingimused või muud käesolevast seadusest tulenevad nõuded ei ole täidetud.

(7) Kui Konkurentsiametil on põhjendatud kahtlus, et soojuse tootmine võrgupiirkonnas on majanduslikult ebaefektiivne või enne käesoleva paragrahvi jõustumist sõlmitud lepingu alusel ei ole tagatud käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmine, on Konkurentsiametil õigus teha võrguettevõtjale ettekirjutus konkursi korraldamiseks lähtuvalt käesolevas paragrahvis sätestatud põhimõtetest.

(8) Enne 2010. aasta 1. novembrit soojuse tootja ja võrguettevõtja poolt sõlmitud soojuse ostmise lepingud loetakse kehtivaks kuni nende lõppemise tähtajani, kuid mitte kauem kui 12 aastat alates tootmiseseadmega soojuse tootmise alustamisest, tingimused et soojust toodetakse lähtuvalt käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 ja käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud põhimõtetest. Nimetatud tähtaja möödumisel võib võrguettevõtja korraldada vabanenud võimsustele konkursi käesolevas paragrahvis sätestatud korras.

(9) Võrguettevõtja esitab loetelu kehtivatest lepingutest, mis on tema ja soojuse tootja vahel sõlmitud enne 2010. aasta 1. novembrit Konkurentsiametile hiljemalt 2010. aasta 31. detsembril.

(10) Käesolevas paragrahvis sätestatu ei vabasta soojusettevõtjat kohustusest kooskõlastada Konkurentsiametiga soojuse piirhind käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud korras.»;

13) paragrahvi 18 lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«3) soojuse müügil, kui müügi prognoositav maht aastas ületab 50 000 MWh ettevõtja kohta.»;

14) paragrahvi 18 lõiget 2 täiendatakse punktidega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

«4) soojuse müügil, kui soojusettevõtja kuulub kontserni ja kontserni summaarne soojuse müük Eestis isikutele, kes ei kuulu kontserni, ületab 50 000 MWh aastas;

5) soojuse müügil, kui soojusettevõtja toodab soojust elektri ja soojuse koostootmise protsessis.»;

15) paragrahvi 28 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Järelevalvet käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostab vastavalt oma pädevusele Konkurentsiamet.»;

16) paragrahvi 31 lõiget 1–3 jäetakse läbivalt välja sõnad «või valla- või linnavalitsus» vastavas käändes;

17) paragrahvi 32 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Käesoleva seaduse §-st 5 tulenevate vaidluste korral on Konkurentsiamet kohustatud soojusettevõtja või valla- või linnavalitsuse vastavasisuliselt taotluse alusel esitama asjas oma põhjendatud arvamuse.»;

18) paragrahvi 32 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse lahendamisel võib Konkurentsiamet teha valla- või linnavalitsusele ettepaneku muuta käesoleva seaduse § 5 lõikes 6 sätestatud otsust.»;

19) paragrahv 35 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 35. Soojuse müük kooskõlastamata piirhinnaga ja piirhinda ületava hinnaga

Juriidilise isiku poolt soojuse müümise eest kooskõlastamata piirhinnaga või kooskõlastatud piirhinda ületava hinnaga, kui piirhinna kooskõlastamine käesoleva seaduse kohaselt on nõutav, – karistatakse rahatrahviga kuni 500 000 krooni.»;

20) seadust täiendatakse §-ga 35¹ järgmises sõnastuses:

«§ 35¹. Piirhinna muutmise taotluse esitamata jätmine

Juriidilise isiku poolt käesoleva seaduse § 9 lõikes 9¹ nõutud uue piirhinna kooskõlastamise taotluse esitamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 500 000 krooni.»;

21) paragrahvi 37 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

22) paragrahvi 38 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Käesoleva seaduse §-de 33–36 järgi määratav rahatrahv laekub riigieelarvesse.»;

23) paragrahvi 38 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 2. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduses (RT I 1999, 25, 363; 2010, 22, 108) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 5 lõike 2¹ punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

2) paragrahvi 5 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahv 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 6. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise tasu

(1) Kohaliku omavalitsuse volikogu määratud vee-ettevõtjal on õigus võtta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitujalt põhjendatud liitumistasu, arvestades käesolevas seaduses sätestatud.

(2) Liitumistasu suuruse arvutab vee-ettevõtja, lähtudes liitumistasu arvutamise meetodikast. Konkurentsiametil või kohalikul omavalitsusel on vastavalt oma pädevusele õigus kontrollida liitumistasu suurust, selle põhjendatust ja vastavust meetodikale.

(3) Vee-ettevõtja koostab liitumistasu arvutamise meetodika kooskõlas käesolevas paragrahvis sätestatuga. Kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on alla 2000 inimekvivalendi või väljaspool reoveekogumisala, kooskõlastab vee-ettevõtja meetodika kohaliku omavalitsusega. Kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti või enam, kooskõlastab vee-ettevõtja meetodika Konkurentsiametiga. Vee-ettevõtja avalikustab liitumistasu arvutamise meetodika pärast kooskõlastuse saamist.

(4) Kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub nii üle kui ka alla 2000 inimekvivalendi suuruse reostuskoormusega reoveekogumisalal ja nendes piirkondades kasutatakse sama liitumistasu arvutamise meetodikat, kooskõlastatakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud meetodika kõigi reoveekogumisalade osas Konkurentsiametiga.

(5) Liitumistasu arvutamise meetodika kooskõlastamisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 14² lõigetes 3–13 sätestatud.

(6) Liitumistasuga tagatakse:

- 1) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetse arenduspiirkonnas, välja arvatud käesoleva seaduse § 14 lõike 2 punktis 6 nimetatud piirkonna arendamine;
- 2) kinnistu veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ning kinnistu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise süsteemi olemasolu korral selle ühendamine sademeveekanaliseerimisega.

(7) Kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine toimub ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava väliselt liituja või kolmanda isiku taotluse alusel ja kokkuleppel vee-ettevõtjaga ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanikuga, katab sellise arendamise ja ühendamise kulutused täies ulatuses taotleja.

(8) Tagastamatu abi korras ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni väljaehitamiseks tehtud kulutused arvatakse maha liitumistasudest ning see peab kajastuma liitumistasu arvutamise meetodikas.

(9) Liitumistasu võib võtta vaid vee-ettevõtja tehtud kulutuste ulatuses, mis on vajalikud kinnistu veevärgi ja kanalisatsiooni liitumiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga, arvestades käesoleva paragrahvi lõike 6 punktis 1 sätestatud erisust.

(10) Kinnistu veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamise eest ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ei saa korduvat või täiendavat liitumistasu tasumist nõuda ka juhtudel, kui kinnistu veevärgi ja kanalisatsiooni ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumispunkti asukoht või tehniline lahendus muutub vee-ettevõtja arendustegevuse tõttu või piirkonda asub teenindama uus vee-ettevõtja või muutub ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanik.

(11) Kinnistu veevärgi ja kanalisatsiooni ümberehitamise või kinnistu omaniku vahetumise korral ei võeta kinnistu veevärgi ja kanalisatsiooni omanikult või valdajalt liitumistasu, kui liitumistingimuste muutmine ei põhjusta vee-ettevõtjale lisakulutusi.

(12) Vee-ettevõtjal on õigus nõuda kliendilt täiendavat liitumistasu kliendi kinnistu veevärgi või kanalisatsiooni liitumistingimuste muutmise korral, kui see toimub kliendi algatusel ja vee-ettevõtjale kaasnevad sellega lisakulutused.»

4) seadust täiendatakse §-ga 6¹ järgmises sõnastuses:

«§ 6¹. Liitumistasu tasaarvestamine

Kui ühisveevärk või -kanalisatsioon on ehitatud üksnes vee-ettevõtja kliendi tarbeks, kes on tasunud liitumistasu liitumiseks tehtud kulutuste täies ulatuses, kuna vee-ettevõtjal ei olnud teada piirkonna täiendavaid võimalikke liitujaid, ning selle ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitub seitsme aasta jooksul täiendavalt kliente, teeb vee-ettevõtja kolme kuu jooksul pärast iga uue kliendi liitumist eelnevalt liitumistasu tasunud liitujatele tasaarvestuse, lähtudes liitumiseks tehtud kulutustest ja ühisveevärgi või -kanalisatsiooniga liitunud uute klientide arvust ning võttes arvesse ühisveevärgi või -kanalisatsiooni põhivara kulumit. Nimetatud printsiip peab sisalduma ka liitumistasu arvutamise meetodikas.»

5) paragrahvi 7 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(1) Vee-ettevõtja on käesoleva seaduse tähenduses eraõiguslik juriidiline isik, kes varustab kliendi kinnistu veevärki ühisveevärgi kaudu veega või korraldab kliendi kinnistu kanalisatsioonist reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimist ja puhastamist.»

6) paragrahvi 7 täiendatakse lõigetega 5–7 järgmises sõnastuses:

«(5) Kui isik ei ole määratud vee-ettevõtjaks käesolevas seaduses sätestatud korras, kuid tema tegevus vastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule ning tema omandis või valduses olev veevärk või kanalisatsioon vastab käesoleva seaduse § 2 lõikes 1 nimetatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni määratlusele, kohalduvad selle isiku suhtes käesolevas seaduses vee-ettevõtja kohta sätestatud nõuded ja kohustused.

(6) Vee-ettevõtja peab vähemalt 12 kuud enne ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse pakkumise peatamist või lõpetamist kohaliku omavalitsust ja Konkurentsiametit kirjalikult informeerima peatamise või lõpetamise ajakavast ja esitama ülevaate abinõudest, mis tagavad käesolevast seadusest ja kohaliku omavalitsusega sõlmitud lepingutest tulenevate nõuete täitmise.

(7) Tegevuse lõpetamine või peatamine on lubatud üksnes juhul, kui käesolevast seadusest ja kohaliku omavalitsusega sõlmitud lepingutest tulenevate vee-ettevõtja kohustuste täitmise tagab kohaliku omavalitsuse volikogu poolt määratud teine vee-ettevõtja või juhul, kui vee-ettevõtja kohustuste täitmine on tagatud muul moel ja Konkurentsiamet kiidab selle heaks.»

7) seadust täiendatakse §-dega 7¹ ja 7² järgmises sõnastuses:

«§ 7¹. Vee-ettevõtja tegevusaruande avalikustamine

(1) Vee-ettevõtja tegevuse avalikustamiseks ning läbipaistvuse tagamiseks avalikustab vee-ettevõtja üks kord aastas aruande oma või kohaliku omavalitsuse veebilehel 30 päeva jooksul pärast seda, kui vee-ettevõtja on selle kinnitanud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud aruanne peab sisaldama majandusaasta aruande kokkuvõtet, ülevaadet viimase aasta jooksul tehtud investeeringutest, joogivee kvaliteedist, reovee puhastamisest, tuleviku arengusuundadest ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamiseks kavandatud investeeringutest.

(3) Käesoleva paragrahvi nõuded ei vabasta vee-ettevõtjat seaduses sätestatud teabevaldaja kohustuste täitmisest.

§ 7². Raamatupidamise erinõue

(1) Lisaks konkurentsiseaduse § 18 lõike 1 punktis 2 sätestatud nõuete täitmisele peab vee-ettevõtja pidama oma raamatupidamises kulude kohta eraldi arvestust järgmiste tegevuste kaupa:

- 1) veevarustus;
- 2) reovee ärajuhtimine ja puhastamine;
- 3) sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine;
- 4) käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud tegevustega seotud lisateenused;
- 5) liitumistasud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest;
- 6) muu tegevus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–4 nimetatud kulude juures tuleb eraldi välja tuua tagastamatu abi raames soetatud varad.

(3) Kui kliendile või teisele vee-ettevõtjale osutatakse teenust mitme kohaliku omavalitsuse territooriumil, peab vee-ettevõtja pidama eraldi arvestust erinevate kohalike omavalitsuste kaupa käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu kohaselt, välja arvatud juhul, kui kohalikud omavalitsused on kokku leppinud teisiti.»;

8) paragrahv 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 14. Veeteenuse hind

(1) Veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse eest võib võtta alljärgnevatid tasusid (edaspidi *veeteenuse hind*):

- 1) tasu võetud vee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 3) tasu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 4) abonenttasu.

(2) Veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetse arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud tasu reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest võib erineda sõltuvalt reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee reostatusest. Sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise tasu võib erineda ka sõltuvalt sellest, kas see juhitakse ühisvoolukanalisatsiooni või sademeveekanaliseerimisele. Lisaks veeteenuse hinnale võib kehtestada ülennormatiivse reostuse tasu, kui reoainete, sealhulgas ohtlike ainete sisaldus ärajuhitavas reo-, sademe- ja drenaaživees või muus pinnase- ja pinnavees ületab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga või vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise lepinguga kehtestatud maksimaalselt reoainete sisaldust või käesoleva seaduse § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtusi.

(4) Veeteenuse hind ei tohi olla eri klientide või nende gruppide suhtes diskrimineeriv.

(5) Veeteenuse hinnaga ei tohi katta neid kulusi, mis on kaetud liitumistasuga.

(6) Kui vee-ettevõtja osutab veeteenust mitmel erineval reoveekogumisalal, võib kõigi piirkondade osas kehtestada ühise veeteenuse hinna, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tasude osas võib kehtestada erinevaid kliendigruppe erinevatest tarbimismahudest tulenevate erinevate vee-ettevõtja kulutuste alusel.

(8) Reovee, kinnistutelt ärajuhitava sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise hinna arvestamise aluseks on võetud vee maht.

(9) Veeteenuse hinna arvutamise soovituslikud põhimõtted koostab ja avalikustab oma veebilehel Konkurentsiamet.

(10) Kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamiseks on saadud toetust riiklikest või Euroopa Liidu vahenditest, lähtutakse veeteenuse hinna koostööstamisel tagastamatu abi saamiseks võetud kohustustest.»;

9) seadust täiendatakse §-dega 14¹ ja 14² järgmises sõnastuses:

«§ 14¹. Veeteenuse hinna kehtestamine

(1) Vee-ettevõtja kehtestab veeteenuse hinna ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist. Pärast hinna kehtestamise otsuse vastuvõtmist avaldab vee-ettevõtja hinna kehtestamise teate kohaliku omavalitsuse või vee-ettevõtja veebilehel ja üks kord vähemalt ühes kohalikus või maakonna levikuga ajalehes.

(2) Teisele vee-ettevõtjale osutatava teenuse eest võib vee-ettevõtja võtta käesoleva seaduse § 14 lõikes 1 nimetatud tasu üksnes juhul, kui ta on esitanud selleks eraldi hinnataotluse ning saanud kooskõlastuse §-s 14² sätestatud alustel ja korras. Kuni kooskõlastuse saamiseni on vee-ettevõtjal keelatud teenuse osutamist ühepoolset lõpetada või peatada.

(3) Kui vee-ettevõtja osutab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust nii üle kui ka alla 2000 inimekvivalendi suuruse reostuskoormusega reoveekogumisalal, kuid soovib hinnataotluse alusel kehtestada nende piirkondade jaoks ühesuuruse veeteenuse hinna summaarsete kulutuste alusel, esitab ta kõiki reoveekogumisalad hõlmava hinnataotluse kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

§ 14². Veeteenuse hinnaregulatsioon

(1) Kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti või enam, koostab ta veeteenuse hinna ettepaneku (edaspidi *hinnataotlus*) ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks Konkurentsiametile. Konkurentsiamet kontrollib, et taotletud hind sisaldaks üksnes käesoleva seaduse § 14 lõikes 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

(2) Kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on alla 2000 inimekvivalenti, või väljaspool reoveekogumisala, esitab ta hinnataotluse käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alustel ja korras kooskõlastamiseks valla- või linnavalitsusele, kes kontrollib hinnataotluse vastavust käesolevale seadusele ja selle alusel kehtestatud kohaliku omavalitsuse õigusaktidele, sealhulgas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale. Kohalik omavalitsus lähtub hinna kooskõlastamisel käesolevast seadusest ja hinnaregulatsiooni tunnustatud põhimõtetest, pöördudes vajaduse korral oskusteabe saamiseks Konkurentsiameti poole.

(3) Kui vee-ettevõtja ei pea hinnataotluse kooskõlastamata jätmist kohaliku omavalitsuse poolt põhjendatuks või kohaliku omavalitsuse ja vee-ettevõtja vahel muude hinnataotluse kooskõlastamise üle tekkinud vaidluste korral on Konkurentsiamet kohustatud vee-ettevõtja või kohaliku omavalitsuse vastavasisulise taotluse alusel esitama asja kohta oma põhjendatud arvamuse.

(4) Hinnataotluse kooskõlastamise otsus tehakse ja käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud põhjendatud arvamuse esitatakse 30 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet või kohalik omavalitsus pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades tähtaja pikendamise taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

(5) Kui Konkurentsiamet või kohalik omavalitsus ei kooskõlasta vee-ettevõtja hinnataotlust, on vee-ettevõtjal õigus kooskõlastamata jätmise halduskohtus vaidlustada.

(6) Vee-ettevõtja on kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatu asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtaja jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

(7) Vee-ettevõtja peab Konkurentsiametil ja kohaliku omavalitsuse volitatud isikul lubama käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisel kontrollida oma raamatupidamist, põhjendama veeteenuse hinna moodustamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.

(8) Konkurentsiametil ja kohaliku omavalitsuse volitatud isikul on õigus siseneda kohapeal kontrollimiseks kontrollitava vee-ettevõtja esindaja juuresolekul vee-ettevõtja territooriumile, ruumidesse ja rajatistesse, tutvuda seal vajalike dokumentide, muu teabe ja asjaoludega ning teha väljavõtteid, ärakirju ja koopiaid.

(9) Konkurentsiametil ja kohalikul omavalitsusel on õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt ning nende esindajatelt, samuti riigiasutustelt ja nende ametiisikutelt lisaandmeid, kui käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad. Konkurentsiametil on käesolevas lõikes kirjeldatud õigus ka kohaliku omavalitsuse ja selle ametiisikute suhtes.

(10) Konkurentsiamet on kohustatud küsima valla- või linnavalitsuselt arvamust hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

(11) Hinnataotluse menetlemise tähtaeg peatub, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

(12) Hinnataotluse kooskõlastamisel on Konkurentsiametil ja kohalikul omavalitsusel kohustus hoida vee-ettevõtja ärisaladust konkurentsiseaduse §-s 63 sätestatud alustel ja korras.

(13) Hinnataotluse kooskõlastamisel on kohalikul omavalitsusel samad õigused ja kohustused, mis on Konkurentsiametil, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.»;

10) paragrahvi 15¹ pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 15¹. Vastutus»;

11) paragrahvi 15¹ lõikes 2 asendatakse tekstiosa «50 000 krooni» tekstiosaga «500 000 krooni»;

12) paragrahvi 15¹ täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

«(4) Vee-ettevõtja poolt liitumistasu arvutamise meetodikale mittevastava liitumistasu või seaduse nõuetele mittevastava veeteenuse hinna kehtestamise eest, samuti käesolevas seaduses sätestatud raamatupidamise, teabe andmise, hinna või liitumistasu kehtestamise kohustusega seotud või muu nõude, mille mittetäitmine võib takistada veeteenuse hinnaregulatsiooni või järelevalve teostamist käesoleva seaduse täitmise üle, rikkumise eest – karistatakse rahaträhviga kuni 500 000 krooni.

(5) Vee-ettevõtja poolt käesoleva seaduse nõuetele mittevastavate tingimuste seadmisel liitumislepingule või käesoleva seaduse § 8 lõikes 3 nimetatud lepingule, samuti käesoleva seaduse § 5 lõikes 2¹ või § 8 lõikes 4 nimetatud eeskirjade rikkumise eest – karistatakse rahaträhviga kuni 500 000 krooni.»;

13) paragrahvi 15³ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Käesoleva seaduse § 15¹ lõigetes 1, 2 ja 5 nimetatud väärtegade kohtuväliseks menetlejaks on valla- või linnavalitsus ning ohtlike ainete seotud väärtegade korral Keskkonnainspeksioon. Paragrahvi 15¹ lõikes 4 nimetatud väärtegade kohtuväliseks menetlejaks on Konkurentsiamet, kui vee-ettevõtjate tegevuspiirkond asub roveekogumisalal reostuskoormusega 2000 inimekvivalenti või enam, ning valla- või linnavalitsus ja Konkurentsiamet, kui vee-ettevõtjate tegevuspiirkond asub roveekogumisalal reostuskoormusega alla 2000 inimekvivalenti või väljaspool roveekogumisala.»;

14) seadust täiendatakse §-dega 15⁴ ja 15⁵ järgmises sõnastuses:

«§ 15⁴. Järelevalve

(1) Järelevalvet käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostavad vastavalt oma pädevusele valla- või linnavalitsus, Konkurentsiamet ja Keskkonnainspeksioon.

(2) Veeteenuse hinna ning liitumistasu vastavust seadusele ja käesoleva seaduse § 6 lõikes 3 nimetatud meetodikale kontrollib ning nende kohta teeb otsuseid ja ettekirjutusi vastavalt oma pädevusele Konkurentsiamet või valla- või linnavalitsus.

(3) Täiendavat järelevalvet liitumistasu või veeteenuse hinna üle teostab Konkurentsiamet kas omal algatusel või teostab kontrolli kohaliku omavalitsuse, Keskkonnaministeeriumi või Keskkonnaameti põhjendatud taotluse alusel. Järelevalve teostamisel on Konkurentsiametil käesoleva seaduse § 14² lõigetes 7–9 sätestatud õigused ning kohustus hoida vee-ettevõtja ärisaladust konkurentsiseaduse §-s 63 sätestatud alustel ja korras.

(4) Vee-ettevõtja ja vee-ettevõtja kliendi tegevuse vastavust ohtlike ainete käitlemise nõuetele kontrollib ning nende kohta teeb otsuseid ja ettekirjutusi Keskkonnainspeksioon.

(5) Vee-ettevõtja tegevuse vastavust käesolevale seadusele ja kohaliku omavalitsuse õigusaktidele, sealhulgas käesoleva seaduse § 5 lõikes 2¹ ja § 8 lõikes 4 nimetatud eeskirjadele ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale kontrollib, ning nende kohta teeb otsuseid ja ettekirjutusi valla- või linnavalitsus.

(6) Valla- või linnavalitsus kontrollib veeteenuse hinna vastavust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale ning kohustab vee-ettevõtjat hinnataotlust esitama, kui veeteenuse hind ei kata kooskõlas käesoleva seadusega ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas ettenähtud kulusid.

(7) Järelevalve teostaja kasutab tema käsutuses olevat teavet üksnes seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

§ 15⁵. Ettekirjutus ja sunniraha

(1) Käesolevast seadusest tulenevate nõuete rikkumise lõpetamiseks või ärahoidmiseks on Konkurentsiametil või valla- või linnavalitsusel vastavalt oma pädevusele õigus teha ettekirjutus liitumistasu või veeteenuse hinna vastavusse viimiseks käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktidega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib järelevalvet teostav ametiisik rakendada sunnivahendit asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmääraks on 100 000 krooni.»;

15) paragrahvi 16 täiendatakse lõigetega 6–11 järgmises sõnastuses:

«(6) Kuni vee-ettevõtja kehtestab käesolevas seaduses ettenähtud korras hinnaregulatsiooni nõuetele vastava veeteenuse hinna, osutatakse veevarustuse ja rovee ärajuhtimise teenust tarbijatele 2010. aasta 31. oktoobril kehtivate hindadega, mille on kehtestanud kohaliku omavalitsuse volikogu käesoleva seaduse 2010. aasta 31. oktoobrini kehtinud redaktsiooni § 14 lõike 2 alusel. Konkurentsiametil on igal ajal õigus nõuda vee-ettevõtjalt käesoleva seaduse nõuetega kooskõlas oleva hinna kehtestamist.

(7) Kuni vee-ettevõtja poolt käesolevas seaduses ettenähtud korras liitumistasu arvutamise meetodika rakendamiseni kohaldatakse 2010. aasta 31. oktoobril kehtivaid liitumistasu arvestamise aluseid ja korda, mille on kehtestanud kohaliku omavalitsuse volikogu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskirjas käesoleva seaduse 2010. aasta 31. oktoobrini kehtinud redaktsiooni § 5 lõike 2¹ punkti 3 ja § 6 lõike 1 alusel.

(8) Enne 2010. aasta 1. novembrit kliendi ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud lepingud kehtivad niivõrd, kui võrd need ei ole vastuolus käesoleva seadusega.

(9) Konkurentsiamet võib kehtestada käesoleva seaduse § 14² lõikes 1 nimetatud vee-ettevõtjale ajutise veeteenuse hinna, kui vee-ettevõtja osutab veeteenust hinnaga, mis ei vasta käesoleva seaduse § 14 lõikes 2 sätestatud tingimustele ning on jätnud täitmata Konkurentsiameti ettekirjutuse. Konkurentsiameti poolt kehtestatud hind kehtib, kuni vee-ettevõtja kooskõlastab uue veeteenuse hinna Konkurentsiametiga.

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud hindade kehtestamisel võtab Konkurentsiamet aluseks vee-ettevõtja kehtiva hinna struktuuri, ettekirjutuse tegemise aastale eelnenud majandusaasta põhjendatud kulud ja põhjendatud tulukuse määra. Majandus- ja kommunikatsiooniminister kehtestab veeteenuse hinna kehtestamise tingimused ja korra määrusega, lähtudes käesolevas lõikes sätestatud alustest.

(11) Kui kohalik omavalitsus on käesoleva seaduse 2010. aasta 31. oktoobrini kehtinud redaktsiooni § 14 alusel füüsilistele isikutele kehtestanud väiksema hinna kui juriidilistele isikutele, siis kohustub vee-ettevõtja viima rakendatavad hinnad kooskõlla võrdse kohtlemise nõuetega nii, et aastane muutus füüsilise isiku ja juriidilise isiku hindade erinevuses ei oleks suurem kui 1/15 vee-ettevõtja poolt rakendatavate hindade erinevusest 2010. aasta 31. oktoobril. Veeteenuse hinna kehtestamisel käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud juhul lähtub Konkurentsiamet vee-ettevõtjale ettekirjutuse tegemise ajal kehtivas hinnas väljendatud proportsioonist.»

§ 3. Elektrienergia edastamise seaduse (RT I 2003, 25, 153; 2010 41, 241) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3 täiendatakse punktiga 24¹ järgmises sõnastuses:

«24¹) tootjaliin – võrguettevõtja teeninduspiirkonnas asuv, tema võrguga ühendamata liin elektrienergia edastamiseks ühest elektrijaamast teise või ühele tarbijale;»;

2) paragrahvi 9 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Liinivaldaja on elektriettevõtja, kes kasutab elektrienergia edastamiseks otseliini, tootjaliini või riigipiiri ületavat alalisvooluliini;»;

3) paragrahvi 15 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(4) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata otseliini või tootjaliini kasutavale liinivaldajale.»;

4) paragrahvi 22 lõiget 1 täiendatakse punktiga 6¹ järgmises sõnastuses:

«6¹) tootjaliini kaudu elektrienergia edastamiseks;»;

5) paragrahv 27 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«§ 27. Liini kaudu elektrienergia edastamiseks tegevusloa taotlemine

(1) Kui isik taotleb tegevusloa käesoleva seaduse § 22 lõike 1 punktides 5–6¹ nimetatud tegevuseks, esitab ta lisaks § 23 lõikes 1 loetletud andmetele järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) liini suurima lubatud talitluspinge, liini pikkuse ning liini muud põhilised tehnilised näitajad;
- 2) liini paiknemise plaani;
- 3) liini geograafilised koordinaadid;
- 4) käesoleva seaduse § 22 lõike 1 punktis 6 nimetatud tegevuse puhul ka dokumendi, mis tõendab § 61 lõikes 1 nimetatud tingimuse täitmist.

(2) Käesoleva seaduse § 22 lõike 1 punktides 5–6¹ nimetatud tegevuseks antakse tegevusloa juhul, kui see ei ole vastuolus §-des 60 ja 61 sätestatuga.»;

6) paragrahvi 58 lõikes 2 ja §-s 59² asendatakse läbivalt sõna «otseliin» sõnaga «tootjaliin» vastavas käändes;

7) paragrahvi 60 lõiget 2 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

«4) on tootjaliin.»

§ 4. Karistusseadustiku (RT I 2001, 61, 364; 2010, 44, 261) §-s 399 tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

«(1¹) Vee-, soojus-, elektri- või gaasiettevõtja teenuse müügi eest kooskõlastatud hinnatingimusi rikkudes või hinna kooskõlastamata jätmise eest, kui kooskõlastus on nõutav, või teenuse müügi eest muul põhjusel seadusevastase hinnaga, kui sellega on kaasnenud ettevõtja turgu valitseva seisundi kuritarvitamine kaubaturul, – karistatakse rahalise karistusega.»;

2) lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 1¹ sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahalise karistusega.»

§ 5. Euro kasutusele võtmisega seonduvad muudatused

(1) Kaugkütteseaduse (RT I 2003, 25, 154; 2010, 35, 192) §-des 35 ja 35¹ asendatakse tekstiosa «500 000 krooni» tekstiosaga «32 000 eurot».

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniseaduses (RT I 1999, 25, 363; 2010, 22, 108) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 15¹ lõiget 2, 4 ja 5 asendatakse tekstiosa «50 000 krooni» tekstiosaga «3200 eurot»;

2) paragrahvi 15⁵ lõikes 2 asendatakse tekstiosa «100 000 krooni» tekstiosaga «6400 eurot».

(3) Euro kasutusele võtmise seaduses (RT I 2010, 22, 108; 44, 262) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 66 punktist 4 jäetakse välja tekstiosa «, 35»;

2) paragrahv 228 tunnistatakse kehtetuks.

§ 6. Rakendussätted

(1) Käesolev seadus jõustub 2010. aasta 1. novembril.

(2) Käesoleva seaduse § 5 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel.

Riigikogu esimees Ene ERGMA